

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ז' אדר א' תשפ"ב | דף היומי בבלי: מועד קטן כז | דף הכולל: חגיגה כד.

דף היומי בהלכה: מסעיף ד' עד סימן תרצ"ד סעיף ב'.

מוסר: דבר בעיתו - פרק ד' מ"יש עוד" עד "ובאמת כאשר".

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ד' 'והראיה על ברור' עד 'והמדרגה השלישית'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

'צדקה תציל ממוות' - סיפור מדהים מכלי ראשון | שו"ת שיעורי דף היומי בהלכה' - רשמים מפאנל מרתק בהשתתפות רבנים וראשי ישיבות בשולי שבת הקונווסן של 'דרשו' | השליחות המיוחדת שנשמרה בסוד במשך 60 שנה | והחברותא שהגיע מהעולם העליון עם סיפור מופלא | 2333

חדשות דרשו

הגאון רבי מסעוד בן שמעון שליט"א: אצלנו בישיבה, אני לומד עם הבחורים מדי יום שישי הלכות שבת במשנה ברורה. אחד הר"מים אצלנו בישיבה ייסד סדר לימוד משנה ברורה רבע שעה לפני שחרית. זה מחולל פלאות...

עם חתימת שבת הקונווסן של ארגון 'דרשו' בוילנא שבליטא, התכנסו גדולי ישראל, ראשי ישיבות וגדולי ההוראה שליט"א למושב דיון בשאלות הנוגעות לשיעורי דף היומי בהלכה ברחבי העולם | הרב י' שרייבר, סופר 'מוסף שבת קדש' של 'יתד נאמן מביא את השיח המאלף

היומי בהלכה, או שבישיבותיהם וקהילותיהם מתקיימים שיעורים שכאלו. מנחה המושב, הרה"ג רבי אביגדור ברנשטיין שליט"א, חבר הנהלת 'דרשו', מציג בפני הרבנים שליט"א שאלות שעלו מאת מגידי השיעורים בכל העולם, והם נדרשים בכבוד ראש, ועונים כדת של תורה.

את המושב פותח הרב ברנשטיין שליט"א, ברשות הרבנים הגאונים שליט"א:

"הגמרא בברכות דורשת עה"פ 'אוהב ה' שערי ציון מכל משכנות יעקב' - אוהב ה' שערים המצויינים בהלכה יותר מבתי כנסיות ובתי מדרשות. שמעתי לבאר בזה מהגאון רבי יגאל רוזן שליט"א, שמהותו של 'שער' אינה מקום לכשעצמו, כל מהותו היא פתח ומעבר למקום שמעבר אליו. כך ניתן לבאר את כוונת חז"ל, שהקב"ה אוהב את מי שנכנס לבתי המדרשות, לישיבות הקדושות - דוקא מתוך השער והמעבר של של 'שערי ציון', של לימוד ההלכה.

זמן רב חלף מהפעם האחרונה - אם בכלל - שאולם הכינוסים במלון 'קמפינסקי' בוילנא זוכה לארח מושב שכזה.

למעשה, כבר מזה שתי יממות שהמלון הגויי במרכז הבירה הליטאית כולו נראה יותר כמו בית כנסת בטבורה של שכונה חרדית; מאות יהודים חרדים, בעלי צורה, גדולי ישראל, חברי מועצג"ת, ראשי ישיבות, מנהיגי קהילות ומחברי ספרים, צירי 'דרשו' בכל העולם - מתארחים כאן לשבת הקונווסן לרגל סיום המחזור השני של הדף היומי בהלכה.

אלא שהמושב הזה, במוצאי השבת המרוממת, מהוה את תמצית השבת ומטרתה - חיזוק והוספת חילים ללגיון שוני ההלכות בכל יום, טרודים לדעת סודו של הזקן מראדין, רבנו בעל ה'משנה ברורה' זיע"א.

וכך, מתכנסים באולם גדולי ישראל, ראשי הישיבות ופוסקי ההלכה, מהם שבעצמם מוסרים שיעורי הלכה במסגרת הדף

בידו, ועלול להכשיל ח"ו. לכן, אברך המבקש ליטול אחריות זו על שכמו, מחוייב להכין היטב את השיעור קודם, להבין היטב, ואז יוכל בס"ד למסור, וכאמור, רק את הכתוב במפורש בלבד.

כאשר הסתיים המחזור הקודם של דף היומי בהלכה, נכנסו ראשי 'דרשו' אל מו"ר מרן בעל ה'שבט הלוי' זצוק"ל, וביקשו שיחתום על תעודות למסיימים. הוא הסכים שיהיה כתוב בתעודות "חילך להוראה"... הוא גם התבטא, שזו לא 'תעודה', אלא רק 'ברכה'

הגאון רבי יצחק שמואל שכטר שליט"א: כמובן, שככל שהאדם בקי יותר, ולמד וחזר יותר בעבר, הוא יכול כעת להשקיע פחות זמן בהכנת השיעור, שהרי הוא כבר מכיר ולמד את החומר ומונח בו. וזו עוד סיבה מיניה וביה לכל אדם לקבוע לעצמו לימוד קבוע במשנה ברורה, לצד שאר הסיבות החשובות שהוזכרו פה.

קביעות לימוד הלכה בישיבות

השאלה הבאה מגיעה מהיכלי הישיבות: האם ראוי לקבוע

מסלולי לימוד הלכה קבועים בישיבות, בין הסדרים וכדו'?

הגאון רבי מסעוד בן שמעון שליט"א: אם אברך לא למד בישיבה הלכות, כיצד ידע? הוא בונה בית, צריך לדעת הלכות תפילה, ברכות, שבת, יום טוב, מתי יתחיל ללמוד את כל ההלכות הללו אם לא בישיבה? לדעתי זה לא ראוי - זו חובה גמורה.

אצלנו בישיבה, אני לומד עם הבחורים מדי יום שישי, הלכות שבת במשנה ברורה. אחד מהר"מים אצלנו בישיבה ייסד סדר לימוד משנה ברורה, רבע שעה לפני שחרית. זה מחולל פלאות. הלימוד נכנס לראש, והבחורים חיים אחרת.

האור החיים הקדוש עומד על לשון הפסוק "שמור ושמעת", שהרי לכאורה קודם שומעים ואח"כ שומרים, ומבאר, שמי שלא שומר מחוסר ידיעה לא זוכה ל"ושמעת". שמירה על ההלכה היא חובה מוקדמת לכל דבר.

הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א: בישיבתנו בבאר יעקב, זה היה מקובל מאד, למדו אחרי שחרית משנה ברורה. מו"ר המשגיח ר"ש וולבה זללה"ה אמר שכל בחור צריך לצאת מהישיבה כשהוא בקי בחומש עם רמב"ן, בסדר מועד ובמשנה ברורה.

הגאון רבי יעקב מאיר שטרן שליט"א: יש תשובה מענינת בחתם סופר. הוא מאריך שם בגדרי 'ישיבה', ומחדש שם להלכה, שישיבה שלא לומדים בה הלכה באופן קבוע ורשמי, אינה נקראת 'ישיבה'!

הגאון רבי אברהם סאלים שליט"א: בנקודה הזו חובה להדגיש: מהנסיון שלנו ראינו, שדבר שבא כדרישה מצד הנהלת הישיבה, סיכויים גדולים שהוא לא יחזיק מעמד. לא משנה מה הסיבות, אבל כך מוכיח הנסיון.

לכן, ככל שהדבר מגיע מצד הבחורים שמגלים ענין, יש לקדם את הענין ולדחוף אותו, לעזור להם, לפתוח מסגרת, אולי לתת מלגה, אך יש לוודא כאמור שהיזמה באה מצד הבחורים, והישיבה רק מפתחת את הרעיון ומשכללת אותו.

"ארגון 'דרשו' כיום גאה ושמח להיות השער לבתי המדרשות, באמצעות מערך שיעורי וסדרי ההלכה המקיפים עולם ומלואו, בשלל אמצעים ודרכים. רק לשיעור ההלכה של הגר"א זילברשטיין שליט"א מגבעת זאב, שיעור קצר ותמציתי הנמסר מדי יום, נרשמות מדי חודש כרבע מליון דקות האזנה! כה יתן ה' וכה יוסיף.

נבקש מראב"ד בד"צ בני ברק, ובעצמו מגיד שיעור של 'דרשו', הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א, לפתוח בדברים":

חשיבות לימוד ההלכה בקרב אברכי הכוללים

הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א: אני מבקש לשים דגש על נקודה חשובה. ישנו ציבור גדול שאינם מיושבי בית המדרש, שאינם עסוקים כל היום בלימוד התורה, ודוקא משום כך מרגישים צורך לקבוע מדי יום שיעור קבוע בדף היומי וכד', ובמקרים רבים, תוך כדי קביעות זו, הם זוכים גם לשמוע מדי יום הלכות נחוצות. לעומת זאת האברכים בני התורה שיחי', דוקא בגלל שהם שקועים כל היום בהוויות אביי ורבא, נוצרת לפעמים תחושה כביכול הם פחות 'מחוייבים' ללימוד ההלכה. זו כמובן טעות גמורה. הרי גם אברכי כולל צריכים לדעת הלכות תפילה, ברכות ושבת, והלימוד בסוגיות בכולל לא כולל הלכות אלו. אדרבה, דוקא מאברכים חשובים, בני תורה, נדרש להשתלם גם בלימוד ההלכה, שלא לטעות בהלכות אורח חיים, ללמוד משנה ברורה באופן קבוע, ולחזור על לימוד זה, לא פחות מאשר על לימוד אחר.

רבים מהלומדים מבקשים לדעת כיצד יזכו לזכור את לימודם שיעשה פרי לימים רבים. כמובן שנאמנים עלינו דברי חז"ל שירבה בישיבה ויתפלל למי שהחכמה שלו, אמנם בכלל זה יש לחדד, שהנסיון מוכיח שמי שלומד ומבין את מה שלומד - גם יזכור לאורך זמן. מי שרק 'קורא' - יתקשה לזכור.

כאשר אדם לומד את ההלכות, ומבין את השורש, את הכלל ואת העיקרון, הרי גם אם לא יזכור את הפרטים והדוגמאות, הרי זוכר את הכללים והעקרונות של ההלכה, וזה נשמר בידו לימים רבים. כאן יש לציין את המהדורה של 'דרשו', שהשכילו להביא בהשלמות ובתוספות עוד ענינים מעשיים ואקטואליים, המביאים להמחשה של העקרונות, וכך ניתן לזכות ללימוד ההלכה באופן הראוי.

מי שמבין - יוכל גם להסביר

ישנם אברכים חשובים, אלא שעדיין לא הגיעו לדרגת הוראה. כאשר מוצע להם להיות מגידי שיעורים, הם יראים ליטול את המשורה על שכמם. האם ראוי לדחוף אותם לכך, ומה לומר להם?

הגאון רבי יעקב מאיר שטרן שליט"א: הכלל בזה הוא, שאדם שמבין טוב - יכול גם להסביר לאחרים. כמובן, שאין לו לחדש חידושים מעצמו, אך אברך ת"ח ולמדן, ככל שהכין את השיעור טוב קודם, התכונן, למד היטב והבין - יוכל בס"ד גם למסור לאחרים. מי שמנסה תוך כדי ההבנה שלו - להסביר לאחרים, לא תעלה

שיעור" ... מקבלים סיעתא דשמיא, שלא כדך הטבע.

אותיות מחכימות

מגידי שיעורים שואלים, בפרט מאנשי חו"ל: האם יש ענין ללימוד דוקא את המשנה ברורה בפנים, ולתרגם ולהסביר מה שנדרש, או שדי להעביר לציבור בשפתנו את העקרונות ואת ההלכות?

הגאון רבי יחיא טובול שליט"א: לימוד שלא בפנים - איננו לימוד. גם אלו שלא מספיק מכירים את השפה והסגנון, אולי דוקא הם - חשוב שילמדו בפנים וילמדו וירגילו את עצמם בלימוד המשנה ברורה בפנים.

כי הרי מחר, או עוד חודש, הוא ירצה לבדוק שוב את הדין או את ההלכה, וכעת אין לו מגיד שיעור, ומה יעשה? אבל אם כעת יתאמץ, ויבין את הכתוב בפנים כמו שצריך, הרי זה לימוד אמיתי, לימוד שיוכל בס"ד לסייע לו גם בשאלות הבאות ובמקרים הבאים.

דברי חתימה וסיום משמיע הרב דוד הופשטר שליט"א:

ברשות מרנן ורבנן שליט"א, קטונתי מלדבר במעמד כזה, ואגיד רק את תחושתי.

יש ווארט מרבנו החפץ חיים זיע"א, על דרשת חז"ל עם לבן גרתי ולא למדתי מדרכיו, שיעקב בא אל עצמו בטענה, שלא למדתי מספיק מלבן את החשק והתשוקה, להעתיק את החשק והתשוקה שלו למעשים רעים - שאני אקח דוגמה לזה להתלהבות וחשק לעשות מעשים טובים ותר"ג מצוות.

אני מרגיש שבדורות האחרונים זו חובתנו ממש. העולם החיצוני מתפתח ללא הרף ובצורה שלא תאומן, והם מנצלים את זה בעיקר לטומאה ותאוות. עלינו ללמוד מהם! להתקדם, לשכלל את המפעלים שלנו! לקחת את כל האנרגיות, הרעיונות והכוחות להגדיל תורה ולהאדירה!

נתבונן כמה מאמצים ומליאדים הם משקיעים במגיפת הקורונה, כמה משאבים מושקעים שהעולם ימשיך להתנהל כהרגלו, והאג'נדות שלהם תוכלנה להמשיך ולהתפתח. זה מחייב אותנו לקדם ולפתח את האג'נדה שלנו, את התורה הקדושה!

אנחנו רואים באמת ס"ד גדולה בכל מאמצינו. העובדה שאני כאן, ויכולתי לטוס ולהגיע לליטא - זה לבד נס. עד כמה שעות לפני הטיסה היא היתה עדיין בספק. ומי יודע, בזכות לימוד ההלכה, כמה יסורים נמנעים מאחינו בני ישראל, כמה שפע יורד לעולם בזכות המצוות שמתקיימות כהלכתן.

אנו מודים על העבר, וצועקים על העתיד. זכנו, רבוננו של עולם, להגדיל ולהרבות חילים לתורתך הקדושה!

והאם ראוי שבחורים צעירים עצמם ישמשו כמגידי שיעורים? הגאון רבי חזקיהו משקובסקי שליט"א: לא. לתפקיד מעין זה נדרשת אחריות, שאותה לרוב אין לבחורים. עלולות לצאת מדבר כזה טעויות ומכשלות ח"ו, ושבשתא כיון דעל - על. ראוי שהשיבה אכן תעודד מסגרות של שיעורים כאלו, אך במקביל, תדאג שאברך ת"ח וראוי יהיה זה שימסור את השיעור.

קביעות נותנת כח!

מגידי שיעורים רבים משמשים בשני 'כובעים': מג"ש דף היומי בש"ס, ומג"ש דף היומי בהלכה. הם שואלים, האם לעשות שיעור נפרד לש"ס והלכה, או לחבר ולזווג אותם לשיעור אחד?

הגאון רבי ברוך שטרנבוך שליט"א: דף בבלי זה מספיק למלא שעה שלמה של שיעור... אם נשאר זמן, שילמדו רש"י בפנים ותוס'. לשיעור הלכה כדאי להקדיש לא פחות מ 20 דקות, ולהצמיד את שני השיעורים לדעתי - זה לא צעד נכון. הראש צריך להיות תפוס בענין אחד כמו שצריך.

אני גם מבקש לעורר על ענין נוסף, עליו אני יכול להעיד מהנסיון אצלנו בקהילת ויז'ניץ: לימוד משנה ברורה עם ילדים קודם גיל בר מצוה. כאשר קובעים עם ילדי חיידר (שמבינים מה מדובר) שיעור בהלכה, הם נתפסים לזה, לדוגמאות המציאותיות, זה מסקרן אותם, זה מרומם אותם, והלימוד מוקנה להם באופן של חוייה, שתעמוד להם גם לישיבה ולכל החיים הלאה בס"ד.

שואל אדם את עצמו: כיצד אוכל להתחייב למסור שיעור קבוע, יום יום, חמשה ימים בשבוע? האם אעמוד בזה? אולי לא כדאי להתחיל?

הגאון רבי יצחק לוקסנבורג שליט"א: במוצאי, קיבלתי חינוך שנקרא 'יקי'. אחד מעקרונות החינוך הזה, שהוא בודאי נכון לכל אחד, גורס ש"תפקיד נותן כח". יתכן ולפני קבלת התפקיד, הנתונים הטבעיים שלך לא מאפשרים לך לשאת בתפקיד. אך מהרגע שלקחת את העול על עצמך - העול עצמו יעניק לך את הכח לעמוד בו. זה דבר בדוק ומנוסה.

אני רוצה לספר מנסיון אישי. כעת אנו מסיימים בס"ד מחזור של דף היומי בהלכה. ובכן, מעולם לא החסרתי שיעור, פרט לשיעור אחד (וכדלהלן)! גם לא בימים של נישואי ילדינו שיחי'. אינני מספר זאת ביוהרה ח"ו, אלא רק להוכיח את האמור - כאשר מקבלים עול, משמים נותנים סיעתא דשמיא בהתאם.

היתה פעם אחת ויחידה שלא מסרתי שיעור, היה זה בעת שאמי היתה במצב של פיקוח נפש ממש. ואני מרגיש, שגם זה קרה רק בשביל שלא אוכל לומר "זה לא קרה מעולם שהחסרתי

עשרות אלפי יהודים מכל העולם מקבלים עליהם את התורה מאהבה
הצטרפו עוד היום ללימוד הדף היומי בהלכה
02-5609000

ישמחו השמים ותגל הארץ

התורה והשקפה
הישיבה הלימודית
המרכזית

לפתע ראיתי כיצד חומה גדולה ואטומה (בלשונכם בהאי עלמא - חומת בטון) נוצקת ביני לבין כל העוונות, וכולם החל לצעוק לי: "גן עדן! גן עדן!"

מעשה נורא שסיפר הגה"צ רבי צבי מיכל שפירא זצ"ל על כוחה של רציפות בלימוד התורה

ומעשים טובים שעשיתי בהאי עלמא, ולאחריהם נקבצו ובאו מלאכי חבלה מאוימים ונוראים שנבראו על ידי העוונות, וכך ישבו בית דין של מעלה ודנו על כל פרט ופרט שעשיתי כל ימי חיי.

לפתע ראיתי היאך חומה גדולה ואטומה (בלשונכם בהאי עלמא - חומת בטון) ניצקת ביני לבין כל מלאכי החבלה והעוונות, וכולם החל לצעוק לי 'גן עדן' 'גן עדן'.

שאלתי את דייני בית הדין, וכי לזה עלמא דקשוט יקרא, האם זהו אמיתה של דין להתעלם מכל המלאכי חבלה ולפסוק את הדין לטובה? ענו לי: חומה זאת נבנתה על ידי לימוד התורה שלמדת כל יום ג' שעות ברציפות.

וקודם שחזר למרום אמר: דע לך, שלא במהרה ניתנה רשות לרדת להאי עלמא אפילו בחלום, אלא ששלחוני בכדי להודיע כאן בעולם עד כמה גדול כוחה של רציפות הלימוד. ועתה הגע עצמך, מה היה קורה באם היינו מפסיקין את הלימוד זעיר שם זעיר שם, הרי לא היתה חומה זו אטומה מכל צדדיה ומלאכי החבלה היו יכולים להיכנס אף דרך נקב צר ביותר ולחייבני בדיני.

(באר הפרשה)

שח הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א: מעשה נורא סיפר הגה"צ רבי צבי מיכל שפירא זצ"ל (אשר הגה"ק רבי יוסף חיים זאנענפעלד זי"ע העיד עליו שהוא גאוותה של עיר הקודש ירושלים):

שני סוחרים שותפים היו במדינת טורקיה, שהיו עוסקים במסחרם בכל יום מתחילת היום עד חצות, ולאחר מכן היו לומדים בחברותא משך ג' שעות רצופות, ובשעות אלו לא הפסיקו מתלמודם אפילו לרגע אחד.

ביום מן הימים עשו ביניהם תקיעת כף שמי מהם שיעלה ראשון השמימה יבוא אל חברו בחזיון לילה ויספר לו מה עלה בדינו. אתה הוא יומא ואחד מהם נתעלה לשמי רום, כעבור כמה ימים קיים את הבטחתו והתגלה לרעהו בחלומו, ואמר לו שעומק הדין רב עד מאד ומי יצדק לפניו בדין, וכך סיפר:

מיד בהגיעי לפני בית דין של מעלה הביאו לשם את אבותי ואבות אבותי, וכולם הביטו בכל פרטי הדין. בתחילת הדין נכנסו ובאו להם המון רב של מלאכים קדושים שנבראו על ידי המצוות

פרשת השבוע

מדי בוקר לאחר תפילת שחרית בכולל חזו"א, היה הגאון רבי שלום שפירא זצ"ל ניגש לידידו הגר"ב רוזנברג זצ"ל ר"י סלבודקה עם שתי שאלות קבועות: "ואם מאכט איר? ואם מיט די פרנסה?"

שליחות מיוחדת שנשמרה בסוד במשך 60 שנה

על הגר"ש שפירא זצ"ל, כאשר הגיע לנחם את בני משפחתו. "אבא זצ"ל לא פירש את מנהגו, ואתם לא שאלתם אותו על זה מעולם", אמר אחד מבניו של רבי שלום לרבי ברוך, "אולם פעם אחת שאלתי את אבא מה פשר השאלות הקבועות הללו מדי יום. ואז גילה אבא זצ"ל את אזני לפשר הדבר..."

רבי שלום שפירא היה גם הוא בן העיר בריסק, וכבר נמנה על תלמידי ישיבת מיר עוד לפני בואו של הגר"ב רוזנברג ללמוד שם. באחד הימים קיבל אגרת מאת הרב דבריסק, בה הוא מבקש ממנו לדאוג לכל "צרכיו של הבחור ברוך רוזנברג ברוחניות ובגשמיות".

ככל אֶשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶּה (שמות כט לח)

במשך שנים, מדי יום לאחר תפילת שחרית בכולל חזון איש, היה הגאון רבי שלום הכהן שפירא זצ"ל ניגש לרעו וידידו הגאון רבי ברוך רוזנברג זצ"ל ראש ישיבת סלבודקה, ודורש בשלומו במילים דלהלן: "ר' ברוך, ואם מאכט איר? ואם מיט די פרנסה?" (מה שלומכם? איך הפרנסה?). שתי שאלות קבועות מדי בוקר במשך עשרות שנים.

הגר"ב רוזנברג זצ"ל לא חשד שיש משהו מיוחד המסתתר מאחורי השאלות הללו. לראשונה התגלה לו הדבר בימי השבעה

הגר"ב רזנברג זצ"ל, שזה עתה, כעבור שישים שנה, נודע לו לראשונה על קיומה של אותה איגרת, התרגש מאד ונאנח: "חבל שלא ידעתי כל השנים עד כמה שמרן הבריסקער רב דאג ליי".

(ע"פ מוסף שבת קודש יתד נאמן תצוה תשע"ד)

"מאז" - הסביר רבי שלום זצ"ל לבנו - "אני מצווה ועומד, ומדי יום אני מתעניין: 'ואס מאכט איר' - ברוחניות, 'ואס מיט די פרנסה' - בגשמיות..."

מרבנים בשמחה

מדי יום היה הבחור פותח בדחילו ורחימו את הגמרא וזועק את התיבות הקדושות בהתלהבות עצומה מבלי להבין כמעט כלום... אינו יודע היכן היא קושיא והיכן הוא תירוץ, היכן צריך לתת פסיק, והיכן נקודה...

אין שמחה כתורה

החברותות, כשקול נגינתו של אותו בחור נישא ברמה בכל רחבי בית המדרש.

באחת ההזדמנויות נשאל על ידי חבריו, מדוע צועק אתה כל כך בתלמודך, כאשר בין כך אינך מבין מה שאתה לומד?

ענה להם הבחור הצדיק ברוח נסערה: הלא מהו כל הבן אדם, בסך הכל שק מלא עצמות, ותו לא מידי! [וואס איז די גאנצע מענטש, א'זאק פול מיט ביינער...]. והנה שק מלא עצמות שפל זה זוכה להוציא במו פיו תיבות מתוך הגמרא הקדושה: "אמר אבי! אמר רבא!". כיצד אוכל להחריש בזכות עצומה ונוראה שכזו? מיד כשאני פותח את הפה של ה'שק' הזה, ומתחיל לומר את המילים הקדושות הקדושות, גואה לבי בהתלהבות ושמחתי העצומה גדולה עד לב שמים!

על אחת כמה וכמה, סיים הרב קסטל את סיפורו, איזו שמחה גדולה צריך אדם לשמוח כשכך זוכה להבין את מה שלומד, ותלמודו מאיר וזורח בליבו ובמוחו. הרי באותה שעה שראשו ומאווייו נתונים בהגיון תורה הק' נעשה שכלו אחד עם שכל התורה, והרי הוא ית' ותורתו חד! ומתעורר בכך ייחוד עליון נורא של "קוב"ה אורייתא וישראל חד הוא" (זוה"ק ח"ג עג). בייחוד אחד ממם! כמה שמחה עצומה צריך שיתמלא לבבו בייחוד מופלא זה!

(טיב הקהילה)

אחד מזקני וחשובי חסידי סלונים שבירושלים של מעלה היה הרב קסטל זצ"ל. הוא היה יושב ומספר הרבה ממה שראו עיניו בדור הקודם, כאשר עוד זכה להכיר צדיקי עולם וחסידים קמאי המלאים בחן והוד קדומים.

באחת השיחות דיבר על ימי נערותו בישיבה הקדושה, בין הדברים סיפר על בחור אחד שהגיע לתלמוד בישיבה אבל הוא לא הבין כל כך את תלמודו, בלשון המעטה... אף על פי כן זה לא מנע ממנו להשכים לבית המדרש מדי יום ביומו, ולאחר ברכת התורה בדחילו ורחימו פתח את הגמרא, והחל את חוק לימודיו בהתלהבות נפלאה, תוך שהוא זועק את תיבות הגמרא הקדושה בקול רעש גדול! בלי שהבין מתוך מה שקורא כמעט כלום... אינו יודע בין ימינו לשמאלו, היכן היא קושיא והיכן הוא תירוץ, היכן צריך לתת פסיק, והיכן היא הנקודה...

[על דרך משל, כשלמדו לפני חג הפסח סדר הכנה לקראת ליל הסדר, ראה כמה בחורים הלומדים הלומדים 'הגדה של פסח', וחשקה נפשו גם כן להכין עצמו בסילודין לקראת החג הקדוש הממשמש ובא. הוא פתח אפוא את ההגדה והחל קורא בקול רם והתלהבות גדולה (ד"ה מתחילה עובדי עבו"ז): "יִשְׁרָאֵל בְּעֶבֶר! - הַנֶּהָר יִשְׁבוּ! - אבותיכם מעולם! - תִּרְחַ אֲבִי... וכן על זה הדרך]. בצעקותיו הרמות היה מפריע לשאר הבחורים בתלמודם, היכל הישיבה לא היה גדול, והתלמידים ישבו צפופים יחדיו בלימוד

אלפים מצטרפים לתוכניות ולמבחני דרשו

לקראת תחילת מחזור חדש בלימוד המשנה ברורה

הצטרפו למהפכה העולמית בלימוד ההלכה

התקשרו 02-5609000

עבר חודש, והבחור קיבל צו רשמי בדואר. הוא לקח את המכתב, נכנס לקודש פנימה והראה לרבי את המכתב שקיבל, באמרו: "הרי הרבי בירך אותי שלא אצטרך לחזור אליהם!"

ליומא דהילולא של כ"ק מרן אדמו"ר ה'באר יעקב' מנדבורנה זצ"ל

בצבא. מכיון שאביה לחץ עליה מאוד, עלתה הנערה לביתו של הרבי הקדוש הבאר יעקב זצוק"ל לקבל עצה והדרכה מה לעשות. הרבי ישב והקשיב לה, ולאחר מכן הורה לה שתלך ותצהיר בפני הרשויות בצבא שהיא שומרת תורה ומצוות ועל רקע זה היא מבקשת 'פטור' מהצבא. אולם הרבי הזהיר אותה שלא תגלה זאת לסובבים אותה כדי שלא יודע לאביה מכך.

הרבי הוסיף וחיזק אותה במילים חמות שלא תדאג ולא תפחד מאף אחד. ואכן הנערה הלכה והצהירה כאמור, ובאורח פלא שכח אביה מהכל ולא הזכיר לה כלום מענין הצבא. רק לאחר שנה הוא לפתע 'נזכר' ושאל אותה מה עם הצבא, וכששמע את מה שהיא עשתה הוא הפטיר כמה מילים של אי שביעות רצון, ויותר הוא לא אמר כלום. לאחר מכן התארכה הנערה עם בחור ירא שמים והקימה בית על אדני התורה ברוח ישראל סבא.

בסוף ימיו עבר הרבי הקדוש הבאר יעקב זצוק"ל ניתוח קשה בראשו. ביום הניתוח התפלל הרבי תפילת שחרית מוקדמת, כשמיד לאחריה הוכנס לחדר הניתוח. למחרת כשהרבי התחיל להתאושש מהניתוח ומההרדמה, הוא פנה אל בנו הרה"צ רבי שמואל שמעלקא שישב לידו ואמר לו: "עוד לא אמרתי עלינו לשבח!"... זה מה שהוא זכר וזה מה שהציק לו באותו זמן.

(גיליון 'מתיקות הדף היומי')

נער אחד שגדל בבית שאינו שומר תורה ומצוות רח"ל, זכה ב"ה להתקרב לבוראו ולחזור לכור מחצבתו. היה זה לאחר שסיים את שנות שירותו בצבא, והוא מאוד חשש שיקראו לו לשרת במילואים כדרכם.

נכנס הלה לרבי הקדוש הבאר יעקב זצוק"ל, וביקש שהרבי 'יוציא' את שמו מהצבא כדי שאלו ישכחו ממנו ולא יקראו לו יותר, כי הוא מאוד רוצה לשבת וללמוד ולהשלים את כל מה שחסר לו משנות ילדותו.

הרבי הקשיב לבקשתו, וענה לו: "זה קשה, זה קשה!". אך הבחור לא ויתר והתחיל להפציר שהוא אינו רוצה בשום פנים ואופן לחזור אליהם, ואז בירכו הרבי במילים חמות שאכן יצליח להיפטר מהם ויוכל לשבת ולהגות בתורת ה'.

עבר חודש, והבחור שלנו קיבל צו גיוס למילואים. הוא לקח את המכתב, ונסע לבני ברק למעון קדשו של הרבי. הוא נכנס לקודש פנימה, והראה לרבי את המכתב שקיבל, באמרו: הרי הרבי בירך אותי שלא אצטרך לחזור אליהם...

הרבי הסתכל עליו ואמר לו: "לא קיבלת!". הבחור שהיה כבר ספוג באמונת חכמים, פנה לאחוריו ויצא מהחדר. ואכן עברו חדשים, עברו שנים, ואף אחד לא חיפש אותו כלל...

סיפור נוסף היה עם נערה שחזרה לכור מחצבתה, אך אביה שלא היה שומר תורה ומצוות ציוה עליה בכל תוקף שתלך לשרת

סגולות וישועות

לפתע אני רואה אנשים יוצאים מהמכוניות שלהם וצועקים. התלמידות מסתובבות לאחור, ומישהי צעקה: "זה הרכב של המנהל!". אני יורד מהאוטובוס כשלבי רועד. מי יודע באיזה מצב אמצא את בני המשפחה שלי?

'צדקה תציל ממוות' - סיפור מדהים מכלי ראשון

שעלו מאירופה. הוא התמסר אליהן כמו אב רחום, ודאג להן לשידוכים הגונים. בהמשך, הפנימיה התמסדה, וממשיכה לקבל בנות שמסיבות שונות לא יכולות לגדול בביתן.

היום אני מנהל את הפנימיה. בסייעתא דשמיא, בזכות הצוות הנפלא שנותן את כל הלב והנשמה שלו לבנות, אנחנו מעניקים

להלן סיפור מופלא ביותר המעובד מתוך 'השגחה פרטית'. יש בו כדי ללמדנו, כי לא לחינם רבותינו אמרו 'צדקה תציל ממוות', כפשוטו ממש. להלן הסיפור מפי בעל המעשה:

שמי ר' חיים אליעזר רוזנפלד. סבי הקים את המוסד 'בית לפליטות' לאחר מלחמת העולם השנייה, כדי לתת מחסה לבנות

נפתלי! - התינוק בן החודשיים. הפנימיה שלנו מיועדת לבנות מגיל עשר. כאשר יש להן הזדמנות להחזיק תינוק, הן שמחות מאוד.

אשתי לא רצתה למסור את נפתלי. "תשאירי אותו כאן", היא אמרה. הבחורה פשוט לא שמעה. היא פתחה בעצמה את החגורה של הבוסטר. היא לקחה איתה את התינוק ורצה מיד חזרה לאוטובוס. התנהגות לא ראויה לחלוטין! אבל אנחנו באמצע הכביש. תכננתי לטפל בעניין החינוכי הזה במשך השבת.

עליתי לאוטובוס. הנהג הניע. לקחתי את המיקרופון והתחלתי לדבר, כשעיני מופנות לכיוון חלון האוטובוס האחורי. דיברתי על רבי שמעון ורבי אלעזר, עץ חרובים ומעיין, אליהו הנביא בפתח המערה... הבנות היו מרותקות.

לפתע אני רואה אנשים יוצאים מהמכוניות שלהם וצועקים. הבנות מסתובבות לאחור, ומישהי צעקה: "זה הרכב של המנהל!". אני יורד מהאוטובוס. ראיתי שמוציאים אנשים מהרכב השני ומשכיבים אותם. הלב רועד. מי יודע באיזה אופן אמצא את בני המשפחה שלי? היו אלו הרגעים הקשים ביותר בחיי.

ברכב גיליתי שאשתי נפגעה באופן חמור. עדיין אי אפשר לדעת עד כמה. הבן שלימי בן השמונה קיבל מכה חזקה מאוד בפנים ליד העין. המקום התנפח מרגע לרגע. וירד ממנו דם רב. הבחור קיבל מכות יבשות. הכובע שהשארתי אצלו התרסק לגמרי, אבל הוא יצא שלם. איזה נס שעליתי לאוטובוס ופיניתי את המקום, והוא עבר למושב הקדמי!

בתוך הבלגן נזכרתי בבני התינוק, נפתלי! הסלקל שלו התהפך לגמרי. כל האזור שלו נפגע מאוד. הבחורה שלקחה את התינוק, הצילה את חייו!

אתם יודעים מי זו היתה? הנערה, שעבורה נתתי כסף, כדי שיקנו לה בגדים! זה בדיוק, אבל בדיוק 'צדקה תציל ממוות'.

בני השתחרר תוך שבוע, למרות שאמרו שהוא צריך להישאר בבית-הרפואה זמן רב. בהתחלה אמרו, שיש לו שבר רציני ושהעין ניזוקה. העין בריאה לגמרי בחסדי ה'. גם אשתי השתחררה לאחר שבועיים ללא הליכון ובלי מקל. היא אומנם נשענה על אשתו של הנהג, אבל הלכה בכוחות עצמה!

(פניני עין חמד)

לבנות היקרות שלנו בית, עד שהן זוכות להקים בעצמן בתים נאמנים בישראל.

נכנסתי לתוך בניין הפנימיה. אנחנו עומדים לפני סיום של פעילות ענפה בנושא השבת, ומתכוננים לשיא - שבת התעלות במירון. במשרד מחכה לי עבודה רבה. לתאם, לתזכר, לחתום, להחתיים, להזמין, להחליט, לדון, להכריע... אני עסוק מאוד. לפתע אחת המורות ניגשת אלי עם בקשה דחופה:

"המנהל, יש לי כאן בת, שמוכרחה כמה בגדים כדי להסתדר טוב יותר". תהיתי מדוע אי אפשר לחכות עם הבקשה ליום ראשון? נושא הכספים הוא מורכב ודורש רישום מדויק. אני צריך לשלוח אישור חתום למזכירה כדי להוציא סכום כלשהו. היא מוציאה צ'ק, ואחרי זה אני חותם. צריך גם לברר, כמה יש וכמה אפשר. איך אני מארגן עכשיו כסף לקניית בגדים?

אני לא דוחה את הבקשה. הוצאתי את הארנק שלי והנחתי כמה מאות שקלים על השולחן. "זה בשביל בגדים לנערה". המורה לקחה את הכסף בתודה, ואני חשבתי לעצמי שיהיה ליזכות. צריך זכויות שישמרו עלינו שבת כזאת.

יום חמישי בלילה, אני מוסר שיחה מרגשת על גדלותו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ועל 'זכור ושמור'. ההתרגשות נוסקת לגבהים. אנחנו עולים על אוטובוסים ויוצאים לקראת סוף הלילה. בנות הפנימיה יושבות באוטובוס עם בנותיי. אני ברכב עם אשתי ושלושה בנים - בחור, ילד בן שמונה ותינוק בן חודשיים. הנהג הוא חבר שלי.

הגענו לטבריה השכם בבוקר. התפללנו שחרית בציון של התנא רבי מאיר בעל הנס. התוכנית היתה להמשיך משם לפקיעין, ולעצור במערה שבה התנא רבי שמעון ובנו התחבאו מפני הגזירה. תכננתי למסור במקום הזה הרצאה מרגשת בנושא של מסירות נפש.

אחת המדריכות התקשרה אלי ואמרה: "הרב, הבנות ערניות למדי. נראה שלא כדאי לחכות עד שנגיע לפקיעין. אולי עדיף שתמסור את ההרצאה עכשיו באוטובוס?" הסכמתי. האוטובוס עצר וגם המכונית. פתחתי את דלת הרכב, בני הבחור יצא מהמושב האחורי, החזיק לי את הכובע ועבר לשבת במושב שלייד הנהג.

פתאום קפצה בחורה מהאוטובוס, וצעקה: "אני רוצה את

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

האם אדם מחויב למסור את כל ממונו כדי להימנע משמיעת לשון הרע ורכילות?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

ורכילות, שהוא לכאורה לאו שאין בו מעשה, הביא ב'עיקרי דינים' בשם הריב"ש שאף בלאו שאין בו מעשה צריך למסור כל ממונו, וכן דעת הגר"ח קנייבסקי. והוסיף ב'עיקרי דינים' שייתכן שגם להסוברים שלאו שאין בו מעשה הוא כעשה ואין מחויב למסור כל ממונו בשביל כך, יתכן שבאיסור שמיעת לשון הרע הדין שונה, וכן דעת הגר"נ קרליץ, שמסתבר שנחשב כ'קום ועשה', כיוון שעושה מעשה חיובי של שמיעה. והגר"א גניחובסקי הסתפק בזה, אולם כתב שדלעת הריב"ש הנ"ל ודאי חייב למסור את כל ממונו. ואם יחליט שאינו רוצה בשמיעת הדיבורים האסורים, לדעת ה'עיקרי דינים' מכל מקום מעמיד עצמו בסכנה שמא כן יתקבלו הדברים בלבד. ודעת הגר"נ קרליץ, שכיוון שלא ניחא ליה בשמיעת הדברים, והקבלה בלב מגיעה אליו ממילא, לא נחשב כ'קום ועשה' ואינו מחויב למסור את כל ממונו (אלא רק לדעת הריב"ש הנ"ל שגם בלאו שאין בו מעשה מחויב למסור את כל ממונו).

בסעיפים הנלמדים היום בסדר הלימוד היומי כותב ה'חפץ חיים', כי כמו בכל שאר לאווין, אסור לדבר לשה"ר גם במקום של הפסד, ואפילו יישאר מחוסר פרנסה. ולדוגמה, אדם שעובד אצל אנשים שאין בהם ריח תורה, ואם ישמור פיו יחזיקו אותו לשוטה ופתי ויפטרו אותו - אין זה מתיר לו לדבר לשון הרע, ומחויב לתת את כל אשר לו ולא לעבור.

בביאורים ומוספים מביאים על כך את דברי המשנ"ב (תרנ"ו סק"ג), שאף אם יצטרך לחזור על הפתחים אי אפשר להתיר עבור זה איסורי תורה, וכן כתב לקמן ב'חפץ חיים' שפשוט לכל יודעי דת ודין, שדבר זה שאינו יכול לפרנס את בני ביתו - אינו נכלל בגדר סכנת נפשות שיהיה מותר לעבור משום כך על לאו מן התורה, ואף לא לעבור על איסורים מדרבנן. וכן כתבו עוד פוסקים, שאפילו על שבות דשבות אסור לעבור משום הפסד ממון, עיי"ש הטעם. ולעניין הפסד כל ממונו כדי להימנע משמיעת לשון הרע

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע פסק הרב ליישב 'שבעה' ארבעה ימים?

מועד קטן דף כז

שלושה ימים לבני, שבעה להספד

גייסו את השלטונות לרעיון הנואל, ושר ההשכלה אובארוב נתן הסכמתו. יתר על כן: קרא למנהיג הדור הגאון רבי איצלה מוולוז'ין זצ"ל, ודרש ממנו לפעול בענין. רבי איצלה הסכים לכך, מהסיבה ההפוכה. סבר שאם רבי ישראל יעמוד בראש המוסד יחולל בו מהפכה ברוכה. יפטר את המורים הכופרים, יבחר במורים יראי שמים, וישפיע בדמותו הכבירה וביראתו הקודמת חכמתו העצומה על החניכים. וכך שר ההשכלה הרוסי התלוח אל רבם של ישראל, ויחדיו

בשעתו, בקשו המשכילים לקעקע את חומת היהדות בליטא. מה עשו, יסדו בחסות - השלטונות "בית מדרש לרבנים" בו חנכו "רבנים" לעתיד לכפירה, וללעג לכל קודש. מובן שהמוסד רכש שם רע ואיש לא שלח לשם את צאצאיו. הוגיעו ראשיו את מוחם, כיצד יקנו לו הילה של יוקרה.

שמו של הגאון רבי ישראל מסלאנט זצ"ל היה נערץ בפי כל, החליטו שאם יסכים להעניק חסות למוסד, לעמוד בנשיאותו שיקרא שמו עליו, לא יהססו ההורים לרשום אליו את הנערים.

דעתי, 'כשם שמצוה לומר דבר הנשמע, כך מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע' (יבמות סה:). אבל בדבר אחד תסכימו אתי - גם אם 'חייבים' אתם לפתוח את העסק, אין שום הכרח ואין שום היתר לעשן! אין שום היתר לכתוב, ולו אות אחת, במה שאינו נוגע לעסק. לפחות זה!"

"כל מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים" (ברכות ו:), הדברים היוצאים מן הלב נכנסו ללבותיהם, וקיימו וקבלו עליהם לשמור שבת כהלכתה, בכל פרטיה - מלבד בעסקיהם. לא, לא היה לכך היתר. אבל כמה חלולי שבת נמנעו בעקבות אותה דרשה!!

ובהיותי בארצות הברית, סיפר לי שם רב אלו שאלות מגיעות אליו. אחד טלפן, אביו נפטר, ועליו לשבת שבעה. אבל אינו יכול להשבית את העסק שבוע שלם. יאמר הרב, מה המינימום שעליו לשבת. והשיבו על אתר: המינימום הוא ארבעה ימים. סבר וקיבל.

שמעתי ותמהתי: אני מכיר "שלושה ימים לבכי, שבעה להספד, שלושים לתספורת" (מועד קטן כז:). אבל ארבעה ימים, מה המקור?

הסביר לי: "הוא נפטר ביום רביעי". נו, אז מה? "שלפחות בשבת יהיה העסק סגור".

(הגדת)

פנו לרבי ישראל שהיה אז אברך - בשנות השלושים לחיי שיעתר לבקשה. - רבי ישראל שלל את הרעיון מכל וכל. הוא סבר שהמוסד רקוב מיסודו, ומינויו רק יתן גושפנקא לשחיתותו, כחותמת הכשר למוצר טרף. וכדי שלא להתגרות במלכות מצד אחד וגם לא להיות תחת מרות גדול הדור בליטא שחיבב את הרעיון, ברח לעיר הנמל ממל שבצפון גרמניה.

המצב הרוחני של הקהילה היהודית בממל היה בשפל המדרגה. יהודים הגיעו לשם כדי להתערות בחיי הכלכלה, וכלכלת העיר סבבה סביב הנמל הגדול. פריקה וטעינה, יבוא ויצוא. הנמל עבד ששה ימים בשבוע, ושבת ביום ראשון, יום השבתון של הגויים. ועסקי היהודים עשו שבתם חול, רחמנא לצלן.

ידע רבי ישראל שלא יעלה בידו לשכנעם לסגור עסקיהם [כעשר שנים מאוחר יותר, כשהגיע לממל לתקופה ממושכת, עלה בידו לפעול לסגירת כל עסקי היהודים בשבת. אבל זו פרשה בפני עצמה]. עבדו ביום ששי כרגיל, סגרו עסקיהם עם ערב והחליפו בגדיהם, ובאו לבית הכנסת לקבלת שבת. שבו לקידוש וסעודת שבת, ולמחרת השכימו ליום מסחר רגיל!

ביקש רשות הדיבור בין קבלת שבת לערבית. עלה ואמר: "טאייערע ברודער", אחים יקרים, הרי כולנו יהודים, וכולנו מאמינים, וכולנו רוצים לשמור את התורה. והראיה, שאתם כאן. שלאחר יום עבודה מפרך ומתיש התכנסתם לקבלת שבת חגיגית. אלא מאי, גדול נסיון הפרנסה, ואינכם עומדים בו. לא אחווה

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

מהו הסך הנדרש לכל אחת משתי ה'מתנות לאביונים'?

בפורים, או כסף שהעני יכול להשתמש בו ביום הפורים לצורכי אכילתו בפורים. וסך כל מתנה - לפחות 'שוה פרוטה'. ויש שהורו, כי בזמננו אין יוצאים ידי חובה בפרוטה, אלא במתנה חשובה; והרוצה להדר, יתן לעני מתנה בסך כזה שלא תהיה לו בושה לקבלה, וישמח בה.

[שו"ע תרצד, א, ומשנ"ב א-ג; ביאורים ומוספים דרשו, 6-2]

כל אדם מישראל, הן איש והן אשה, חייב לתת בפורים שתי מתנות, לשני אביונים, כלומר, מתנה אחת לכל אחד מהם. ונחלקו הפוסקים בנוגע למי שנותן מתנות לאביונים לצורך קיום המצוה של אשתו ובני ביתו, האם צריך לזכות להם את המתנות לפני נתינתן לאביונים.

ומתנות אלו, צריכות להיות מין מאכל שהעני יכול לאוכלו

מהו הזמן הראוי לקיום מנהג נתינת זכר למחצית השקל'?

מנהגים שונים ודרגות שונות בקיום מנהג זה. מעיקרו של מנהג, אין החובה לנהוג כן אלא לזכרים מגיל שלוש עשרה ומעלה, ויש אומרים - רק מגיל עשרים ומעלה; אך למעשה, נהגו לתת מחצית השקל עבור כל אחד מהאנשים, הנשים והילדים, ואף עבור העוברים.

[שו"ע תרצד, א, משנ"ב ד-ה, וביה"ל ד"ה ויש; ביאורים ומוספים דרשו, 17, 18, 26, ו-27]

מנהג ישראל, לתת לפני פורים כסף לצדקה, כזכר ל'מחצית השקל' שהיו נותנים באדר לבדק בית המקדש. והמשנה ברורה כתב, שנוהגים לעשות כן בתענית אסתר, לפני תפילת מנחה. ויש שכתבו, שהסיבה לכך היא, כדי שהתענית תכפר על עוונותינו יחד עם הצדקה. ויש שנהגו לקיים את המנהג בליל פורים. ונהגו לתת שלוש מטבעות מקומיים הנקרים 'מחצית'; וישנם

מדוע נהגו בני אשכנז לקרוא בפורים תשעה פסוקים בלבד?

פסוקים.

ומנהג בני אשכנז, שלא לכפול, למרות הכלל הנ"ל; ואדרבה, רמז יש בדבר, למה שאמרו חכמינו ז"ל, שכל זמן שלא נמחה שמו של עמלק, אין שם ה' שלם, ואין כסאו שלם; והיינו, שכשם שעמלק גרם לחיסרון זה, כך פרשתו חסרה.

[שו"ע תרצג, ד, ומשנ"ב י; ביאורים ומוספים דרשו, 16-17]

ביום הפורים, לאחר תפילת שחרית, קוראים בתורה בפרשת בשלח, את ענין מלחמת עמלק, המתחיל בפסוק "וַיָּבֹא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִפְיָדָם", עד סוף פרשת בשלח. ענין זה, מכיל תשעה פסוקים בלבד, ומנהג בני ספרד, לכתחילה, לכפול את הפסוק האחרון, "וַיִּאֶמֶר כִּי יָד עַל כַּס יְהוָה מִלְחָמָה לְה' בְּעֲמֶלֶק מִדֶּר דֶּר", כדי שהקריאה תהיה בת עשרה פסוקים, וזאת, על פי הכלל שלא קוראים בתורה פחות מעשרה

* לאחר קריאת המגילה בליל פורים, אומרים 'קדושה דסידרא', ולאחר מכן אומרים קדיש שלם. ונחלקו הפוסקים אם יש לומר 'תתקבל' בקדיש זה; ורבים כתבו, שהמנהג שלא לומר תתקבל. * בפורים, אומרים 'על הניסים' בתפילה, ומי ששכח לאומר, אינו צריך לחזור ולהתפלל. וכמו כן, אומרים על הניסים בברכת המזון, ומי ששכח לאומר - אם היה זה בסעודה הראשונה שאכל ביום הפורים, נחלקו הפוסקים אם צריך לשוב ולברך. * בערי ה'פרזים', בהם פורים הוא בי"ד באדר, אומרים על הנסים רק בי"ד, ולא בט"ו. וכן בערים ה'מוקפות', כגון ירושלים, בהם פורים הוא בט"ו באדר, אומרים על הניסים רק בט"ו, ולא בי"ד.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מהו ה'שיר' של הלולב?

דהיינו, כדי שהכסוס יהיה ניכר. ואם הלולב מכוסה ב'קורא', יש להסירו לפחות מהעלים התחתונים, כדי לאפשר את הכסוס. ואין לנענע או לכסס בחוזקה יתר על המידה, באופן ששירתת הלולב עלולה להישבר. וכן יש להקפיד שבשעת ה'הולכה' לא יפגע ראש הלולב בקיר, הן על פי ההלכה, כדי שלא יפסל, והן על פי הקבלה.

[משנ"ב תרנא, מג; ביאורים ומוספים דרשו, 69, 70, 71 ו77]

את נענוע הלולב, יש לעשות בכוח ובתנועה זריזה, באופן שראשי העלים יתנועעו באופן משמעותי, ולא ברפיון ובכבידות, כתנועה של יאוש, כביכול. וכמו כן, בשעת הנענוע, יש 'לכסס' מעט בעלי הלולב, דהיינו, להקישם זה על גב זה, על מנת להשמיע את קולם; וזהו כביכול השיר והרננה שהם משמיעים, וכלשון הכתוב "אָז יִרְנְנוּ עֲצֵי הַיָּעַר". ומסיבה זו, מגביהים את שידרת הלולב טפח מעל לראשי ההדסים,

הלוח היומי

ז' באדר א' | רבי יעקב ישכר בער ב"ר חיים מרדכי רוזנבוים זצ"ל, האדמו"ר מנדבורנא

תענית צדיקים ביום זה על פטירתו של משה רבנו ע"ה בן עמרם ויוכבד (בשנת בעל אלפים תפ"ט) ונולד ביום זה בשנת בעל שס"ט. ביום זה בשנת תש"ב, טבעה/הוטבעה אניית המעפילים "סטרומה עם 769 מעפילים הי"ד, שביקשו להינצל מטבח ע"י הרומנים והגרמנים ימ"ש.

ביום זה בשנת תש"ג, חוסל הגטו היהודי בקראקוב הי"ד, ע"י הגרמנים ימ"ש.

יארצייט:

- שע"ט: רבי שלמה אפרים ב"ר אהרן זצ"ל, מלונטשיץ, בעל כלי יקר ועוללות אפרים.
- תקע"ט: רבי אברהם צבי הירש ב"ר אלעזר פצנובסקי זצ"ל, מפיעטרקוב, בעל שו"ת בית אברהם וגופי הלכות.
- תקפ"א: רבי יצחק אייזיק ב"ר משה יחזקאל טאוב זצ"ל, האדמו"ר הראשון מקאליב.
- תש"ד: רבי אלטר יחזקאל אליהו ב"ר יהושע הורוביץ הי"ד, מדז'יקוב, בעל זכרון יחזקאל.
- תשכ"ה: רבי צבי ב"ר אריה קינסטליכר זצ"ל, אב"ד הרמנשטאדט-סעבען ובעל שו"ת באר צבי.
- תשכ"ט: רבי ישראל יצחק ב"ר נתנאל הלוי רייזמן זצ"ל, אב"ד קהיל' החסידים בי-ם.
- תש"מ: רבי יעקב ב"ר עזרא סג"ל לייבוביץ זצ"ל, אב"ד קאפיש ובעל משנת יעקב.
- תשנ"ו: רבי יעקב ב"ר רפאל ברוך טולדאנו זצ"ל, ר"י חזון ברוך צרפת-י-ם, בעל באר יעקב וחזון ברוך.
- תשע"ב: רבי יעקב ישכר בער ב"ר חיים מרדכי רוזנבוים זצ"ל, האדמו"ר מנדבורנא.

כסף גזול פוגע בילדים

הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב אמר: יש להתפלא על הילדים שמחנכים אותם מנעוריהם בעוד שהם קטנים לתורה ולתפילה ומורגלים לתורה ולעבודה, מהיכן יארע כזאת שכשגדלים פורקים עול תורה מעליהם, הלא מהראוי שיהיה להם דבר זה בטבע לבל יוזו מן התורה, ונראה לי שמגיע להם הדבר הזה על אשר האכילום אבותיהם ממון של איסור הבא לידיהם בגזל וחמס וריבית, וכח הפועל בנפעל.

(אגרא דפרקא לרה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב אות קכו)

נזהר שלא להורות לעצמנו כל מיני היתרים כאשר מדובר בממון של הזולת, וכשיש ספק, נקפיד לשאול מורה הוראה

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il